

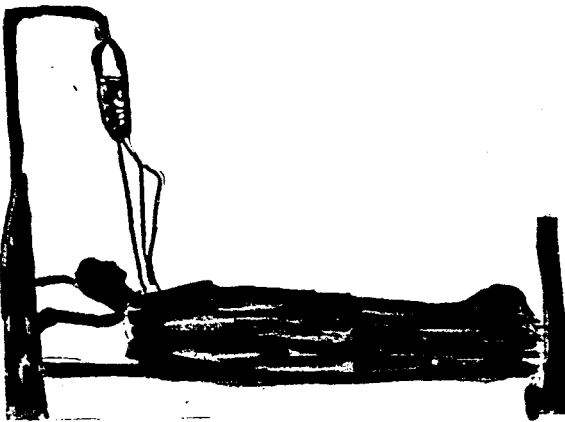
3.3 Forberedelse og bearbejdning af børns hospitalsindlæggelse

Ergoterapeut Lise Giødesen, Hellerup

Børns negative reaktioner på hospitalsophold

Det er især de mindre børn under 4-5 år som kan få følelsesmæssige forstyrrelser efter en hospitalsindlæggelse.

Det er ikke altid at personalet på hospitalet får fornemmelse af, hvorledes det lille barn oplever tiden på hospitalet. Barnet viser ikke altid sine følelser. Måske føler barnet at det skal være "stor" og ikke græde for derved at komme hurtigere hjem.

Ofte er det de børn, som er lette og stille på hospitalet, der reagerer mest voldsomt efter hjemkomsten.

Mange forældre beretter om vanskeligheder med deres lille barn efter en hospitalsindlæggelse. Barnet vil ikke lade forældrene ude af syne og vil ikke lade sig passe af fremmede og ofte ikke engang af personer som barnet var fortroligt med før indlæggelsen. Barnets søvn-spise-og toiletvaner kan ændres og der kan opstå problemer når barnet skal begynde i børnehave eller skole.

Forberedelsens betydning

Da ukendte og uventede begivenheder kan ængste og forskrække børn, er det af afgørende betydning at børn er velforberedt på forestående situationer som kan blive belastende for dem. Mange af de følelsesmæssige problemer, som opstår efter et hospitalsophold kan undgås, hvis barnet på forhånd er vel orienteret om de forventede hændelser.

Da de fleste indlæggelser sker akut (i Danmark over 80 %) er det vigtigt at det raske barn på et tidligt tidspunkt orienteres om hospitalsmiljøet.

Forberedelsesmetoder

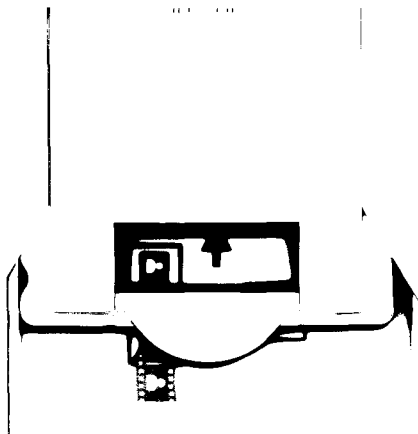
Legen er barnets sprog, især for det lille barn som endnu ikke har ordforråd. Selv om barnet ikke kan udtrykke sig i ord, forstår det langt mere end den voksne tror.

Gennem leg med dukker, doktor-legesæt, dukkehus/dukkehospital, kan børnene orienteres om læge- eller hospitalsbesøg. Det er vigtigt at lege at barnet kommer hjem igen. Børn er også meget interesseret i billedbøger om emnet og man kan selv tilpasse teksten efter barnets udviklingstrin.

Det ville være gavnligt om barnet også kunne besøge hospitalet. Hvis barnet kommer med på sygebesøg, må det ikke være hos en patient, som er alvorligt syg.

Voksne bør iøvrigt undlade at diskutere negative hospitalsberetninger medens børn lytter.

Fleere hospitaler i Danmark er nu begyndt at tilbyde hospitalsbesøg for børnehaver og børnehaveklasser og i et vist omfang også vuggestue- og skolebørn. Det er blevet en stor succes. Det er især gavnligt, hvis børnene

kan besøge det hospital, som de hører til og hvor de selv skal indlægges, hvis det bliver aktuelt.

Besøgene forberedes som oftest med emneuge i børnehaven eventuelt også med forældreaften.

Under hospitalsbesøget introduceres børnene til forskellige lægeinstrumenter og narkoseudstyr, som de selv får lov til at røre ved og prøve. De ser forskelligt hospitalsapparaturl som røntgen, E.K.G. og de vises blodprøvetagning, drop, ilttelt, samt en sengestue (uden patienter) på afdelingen. Besøget som varer ca. 1 time kan afsluttes med en forfriskning og en snak i legestuen.

Det indlagte barn

Det er vigtigt at det indlagte barn efterhånden bliver grundigt orienteret om alle hændelser på hospitalet. Der er mange situationer på et hospital, som børn opfatter anderledes end voksne. Nogle børn tror for eksempel at det

kan være farligt at miste blod ved for mange blodprøver, eller de kan være bange for apparatur, operation og diverse undersøgelser og behandlinger.

Det kan hjælpe barnet at personalet giver sig god tid til at forberede det på undersøgelse og behandling. Det er vigtigt at lytte til barnet og få det til selv at give udtryk for, hvordan det opfatter situationen både før og efter. Det ville være gavnligt om forældrene kunne være til stede under disse samtaler.

Barnet efter hjemkomsten

Det er vigtigt at barnet får mulighed for at bearbejde dets følelser efter oplevelserne på hospitalet.

Selv om barnet har været velforberedt på indlæggelsen og har fået god orientering fra personalet undervejs, kan der alligevel opstå situationer, som barnet har behov for at bearbejde efter hjemkomsten.

Det er ikke altid at børn åbent giver udtryk for, hvad de tænker og føler. Det meddeler de ofte gennem deres lege- og tegneaktiviteter.

Det er af stor betydning at barnet får talt og leget oplevelserne igennem. Man kan benytte samme legematerialer som ved forberedelsen.

Mange forældre forskrækkes over den voldsomhed som børnene udviser i deres hospitalsleg. Ved at dramatisere oplevelserne på hospitalet kan børnene afreagere deres følelser og samtidig gennem leg fortælle den voksne lidt om, hvordan de har oplevet de forskellige situationer. Det er dog vigtigt at rette børns fejlopfattelse af den virkelige hændelse.

Konklusion

Hvor vellykket et hospitalsophold bliver, afhænger af mange faktorer. En hospitalsindlæggelse forløber langt lettere, hvis børn er forberedte på de uventede oplevelser.

Mange følelsesmæssige forstyrrelser efter hjemkomsten kan forebygges ved omhyggeligt at informere barnet før og under indlæggelsen, samt ved at lytte til barnet og hjælpe det til at bearbejde de ængstelige og vrede følelser som måtte opstå.

I de voksnes verden føler vi os også bedre tilpas efter at have berettet om vores oplevelser og talt om de ting, som har været svære at komme igennem.

Referenser:

Giødese, Lise, "Jeg har varit på hospitalet" Gyldendal, København 1977.

"Vort barn skal på sygehus" Gyldendal, København 1978

"Jeg skal til læge" Gyldendal, København 1978 (og lyddiaserie)

"Jeg skal til tandlæge" Gyldendal, København 1979 (og lyddiaserie)

Stenbak, Else, "Forberedelse af raske børn til hospitalsmiljøet. En model til forebyggelse af børns negative reaktioner på hospitalsindlæggelse". Sygeplejersken 10, Marts 1980.